

RENOVACIÓ

SETMANARI REPUBLICÀ CATALÀ

Els treballs se publiquen baix la sola i única responsabilitat dels autors. No's retornen originals

REDACCIÓ I ADMINISTRACIÓ
CARRER D'EN PRIM, 201

Tots els treballs són de reproducció lliure, indicant tant sols la procedència

Preus de subscripció

Un mes, 50 cènts. Número solt, 10 cènts.

Anuncis, Intercal·lats i Remitits

Preus convencionals

CACIQUISME EN ACCIÓ

Els culpables de que a Granollers encare tinguem alcalde de Real Ordre

Es indigne d'un poble que s'anomena civilitzat tol·lerar el que ve passant amb els nostres polítics amb motiu del nomenament d'alcalde de R. O. Aquest pop asquerós, que fa presonera a tota la Nació amb sos tentàculs, que irradien del Ministeri de la Porta del Sol, a Madrid, és el que ha d'ofegar-se per a sempre més, ell mateix, quan la gent bona, lassa i sanglotejanta de tanta opressió, presenti batalla a aquest monstre i el venci en franca lluita d'extermini.

Ahir era'l senyor Torras que, després de moure gran enrenou en el poble, amb sos ideals republicans i traspasar el *Rubicón* cap als regionalistes, acceptava el nomenament d'alcalde de R. O., en òberta contradicció amb ses idees i de mans del govern d'en Romanones, l'home més inepte com a governant, de la fracassada Monarquia espanyola.

Avui, és en Barangé, home lliberal tota la vida, que ingressa en el camp conservador, després d'haver donat la batalla al Centralisme en les passades eleccions, ajudant a regionalistes i carlins, sostenint un plet contra l'ajuntament, en virtut de certes làmines a cobrar del mateix, i aquest un altre contra d'ell, per malversador de fondos, i malgrat no comptar amb majoria de concellers en el Consistori, qui s'atreveix a pidolar el nomenament d'alcalde de R. O., quan la seva tasca en el municipi no pot ésser més que pertorbadora i de destorb per a Granollers.

Es inútil aclarir aquest punt; si ho diem, és perquè tot-hom comprendrà que l'actual majoria, acusada d'immoral pel bando Barangé per no haver pagat a aquest les làmines, origen del plet, no podrà, per delicadesa, prestar-li llur apoi i els seus concellers de minoria, que no han assistit a sessió de tant temps, no poden positivament ajudar-lo tampoc perquè ignoren la tasca realitzada per sos companys de Consistori.

Culpables de l'actual estat de coses i del nomenament d'alcalde de R. O. ho són tots els que integren la «Coalició Lliberal Demòcrata», que per més contrasentit s'anomenarà Autonomista. Com poden fer creure al poble que són autonomistes, sino se sumaren a la campanya realitzada per RENOVACIÓ d'adhesió a l'assemblea de Parlamentaris, quals bases aprovades eren essencialment autonomistes, començant per la fonamental a totes elles, que és la supressió d'alcaldes de R. O. i la lliure elecció d'alcaldes populars, respectant d'aquesta única manera els drets inherents al poble? Per no haver novament presentat la dimissió el senyor Pujol, amb caràcter irrevocable aleshores i sortir-se'n honorablement i haver ocupat son lloc fins avui en Montañà, com li pertocava, i havés desoit, amb clams d'indignació encare, el nostre article de «Prou alcaldes de R. O.!»», avui se fa possible pel govern aquest nomenament, sense que s'aixequin el homes ni les idees, ni les pedres, com are aquestes pot-ser s'havessin rebel·lat.

Encare, doncs, que la majoria del nostre poble sigui de l'opinió descentralitzadora en aquests nomenaments, sabem el què li costa manifestar-se i no farà pública ostentació de sos ideals, fendint l'aire amb sos crits de rebel·lia, per a acabar amb imposicions ominoses i intolerables en el nostre segle.

Essent així inevitable, per la desunió de tots, l'impedir que'l senyor Barangé exerceixi son càrrec, anem a recomanar-li que no vulgui ésser objecte novament de les invectives de tot un poble, escarnit per una descastada i deshonrada administració de molt temps per la colla de la gana, que impàvids s'aferren a l'entorn seu, famolencs, com si esperessin la presa.

Pensi'l senyor Barangé que te moltes injustícies per reparar, i que és molt comprometedor tornar a l'ajuntament amb empleats corromputs i viciosos, i que si's pot arribar a oblidar el passat, i fins a ajudar als que caminant encepuguen, s'ha d'abandonar als que no volen ni poden caminar, puix és impossible això, com ho seria pretendre posar el jornal de l'obrer actiu, intel·ligent, honrat i treballador, igual al mancat d'energies, vicis i mandra.

Nosaltres protestarem sempre de tota mena de política que s'inspiren en rencors i odis personals, puix abominem els treballs hipòcrites, de *zapa*, que's duen a terme, per infelços que'n mengen la sopa *boba*, sense cap mena de treball honrat. Siguin els uns — diemne torristes, — siguin els altres — diemne barangeristes — que's fassin culpables de qualsevol *xanxullo* polític, esplicarem llur culpabilitat, noble i desinteressadament a tots els ciutadans que desitgin unir-se a nosaltres per

a castigar, en el seu día, als mancats d'honradesa i rectitut d'intencions per a administrar els recursos d'un poble que'ls fía als seus semblants i quals noms publicarem en lletres de motllo, pel què acusin de prevaricadors.

La nostra joventut, està disposada a donar la batalla a tots aquests procediments ominosos de cràpula, si arriba el cas; fent que la nostra gent honrada imposi noves orientacions, amb els ulls fíts en l'ideal que perseguim d'una generació nova, d'una renovació en els procediments per a lograr una societat més perfecta i més humana.

IMPRESIONS DEL MOMENT

L'imminent desfeta

Estem en moments de confusió. No se sab ni pot tant sols suposar-se el què passarà l'endemà. La política actual és un interrogant que sura pel damunt dels nostres caps, encuriosint als incrèduls, donant fè als pobres d'esperit i enfortint les creencies dels que, amarats per un salt ideal de renovació, esperen la consecució de see seves ansies i desvaris.

Des de mig març, que vivim en un nou món de sensacions, com si assistísim a la liquidació de les desferres d'un poder corromput per les immoralitats de llurs defensors i veiem caure en runes la corcada bastida de la monarquia, aixafant amb el seu pes, a les sangoneres que, en vida, li xuclaren la saba.

Primerament, els delegats obrers, reunits en la Casa del Poble de Madrid, acorden la vaga general indefinida: suspensió de garanties i empresonament dels firmants dels manifest anunciant la vaga.

Després, el primer de juny. Els militars demanen col·lectivament, millor dit, exigeixen urgents reformes. El Govern cedeix i's troven en entredit dos poders.

Posteriorment, l'Assemblea de Parlamentaris. El dinou de juliol se reuneixen la part sana del Parlament i exigeix al Govern l'immediata obertura de les Corts per a discutir els problemes plantejats.

Succesos a Valencia i vaga a Bilbao. Continúen sospeses les garanties.

Els obrers apremien amb les seves demandes i el 10 d'agost esclata la formidable vaga de carrilaires del Nord.

Dos dies després, per solidaritat amb els carrilaires, l'Unió General de Treballadors i la Confederació Regional del Treball declaren la vaga general per al día 13.

Durant una setmana, 's para completament la vida nacional, produint se violents i serios tiroteigs entre les tropes i el poble; puix, mal grat el manifest del primer de juny, les tropes segueixen defensant al govern contra'l que s'han alçat.

I vé la repressió violenta, ensanyant se amb el caigut, sense pietat ni justícia.

Are, altre cop amb les mitges garanties que ens dóna aquest Règim, torna a fer-se palesa la protesta militar, i els parlamentaris s'apresten per a una nova Assemblea, a Madrid.

Pot continuar un govern al qual tant clares proves ha donat el país d'avorrir-lo i despreciar lo?

Pot ésser Poder l'home que, estàn sospeses les garanties, diu que l'opinió està al seu costat i té'l cinisme de confessar, per a més gran vergonya d'ell i del poder que defensa, que té l'estòmac prou gran per a digerir l'indignació dels seus governats?

Pot continuar el govern d'Espanya igual que abans, després de l'exteriorització de l'unànim voler del poble, que espera una renovació de costums polítiques que acabi amb els partits de torn i les eleccions d'encasillado i l'apoi oficial als candidats i les vergonyes d'un Règim d'oligarques que acaparen un poder per manament del rei?

Ah, no! No pot seguir un Govern contra'l que s'aixequen tots els estaments de la nació.

Per refinat cinisme que tingui un Dato, no pot aguantar-se en un lloc d'on l'empenyen cap a fóra totes les classes vives de la nació.

El govern actual caurà dintre de poc. Quí sab si un home com ell, sense mèrits per a ésser-ho, esdevindrà famós i quan l'Historia parli d'ell dirà que fou l'últim president del Consell de Ministres de l'última monarquia espanyola!...

ESTEVE SARROCA

L'AJUNTAMENT

Com de costum, va celebrar-se'l passat dijous la sessió ordinària de segona convocatoria.

Com que ja s'havia anticipat que dit acte fóra una mica mogut, el saló estava completament atestat de públic, el mateix que'l vestíbol d'entrada.

A fóra, per els encontorns de la porxada hi veiérem alguns guardies civils.

Ocuparen seient tots els concellers en sos respectius llocs, presidint en Josep Barangé.

Llegida i aprovada l'acta anterior, se llegiren els oficis donant compte del nomenament del nou alcalde de R. O., que ja havien sigut complimentats a les quatre de la tarde.

Un cop el consistori va haver-se enterat, en Joan Montañá demanà la paraula. Amb frases crues, que n'hi havia per a fer tornar vermell al senyor Barangé, li digué que li semblava impossible que havés tingut tant poca delicadesa i tanta immoralitat política, acceptant un càrrec per al qual estava incapacitat, segons l'article 43 de la Llei Municipal. Afegí que després d'estar allunyat tant temps de cá la vila i tenint en compte el plet que entaulà contra l'actual ajuntament, no's pot deduir altre cosa sino que'l senyor Barangé va al municipi a pertorbar la marxa administrativa.

En Paulí Torras feu idéntiques manifestacions de protesta, en nom de tota la majoria i digué que de cap manera permetrà la intrmissió del nou alcalde en els seus actes.

En Pujol protestà també i digué que s'ha faltat a la llei, anticipant que, com sempre, veïllarà pels interessos de la vila.

En Josep Coma anuncià per a després fer ús de la paraula.

Se parlà de l'assumpte dels retaules, fent historia de lo succeit. Tots els concellers trobaren bé la solució.

S'aprovaren alguns comptes.

Se llegí una comunicació de l'ajuntament de Vilafranca convidant al nostre municipi a tractar mancomunadament amb tots els de Catalunya el problema de les subsistencies

S'acordà comunicar l'adhesió.

S'aprovaren varis dictàmens de la comissió d'Hisenda.

S'obrí una nova matrícula per a assistir gratuïtament a l'escola de segona ensenyança, a favor de l'Esteve Diumaró.

El senyor Coma abans de parlar demanà al senyor Barangé que, havent de parlar d'ell, fes el favor de retirar-se de la sessió, ja que així ho manava la llei municipal.

L'alcalde, no sabent què ter, acabà per no moure's. En Coma insistí en la seva petició. En Riera buscà un arreglo, però com que en Barangé no's va voler moure, caient, en les seves manifestacions, en un mar de contradiccions respecte si és o no és regidor, en Coma feu constarho tot en acta, adjuntant-hi la seva protesta i la dels demés de la majoria, que també protestaren.

Digué després que és un fet regonegut que en Barangé va establir un plet contra l'ajuntament; un litigi judicial que va incapacitar-lo d'ésser conceller, ja en el mateix moment de presentar-lo.

Remarcà l'article que fa menció d'aquest cas, que diu ben clar «que'l conceller cesará en el seu càrrec»

Demostrà com la paraula cesar vol dir acabar per a sempre o fins a una nova legislació: digué que havent cesat, no pot are de cap manera ésser alcalde, perquè no és regidor, requisit imprescindible per a ostentar la primera autoritat.

Digué que'l senyor Barangé, a l'anar allí, va a repartir mercès; que havia desertat i are's presenta, solament per a pertorbar la marxa municipal. Recordà quan volia embargar l'ajuntament; tornà a fer menció del litigi judicial d'are, que tot cau en perjudici de la població.

Amb tots aquests conceptes atacà amb demostracions palpables al senyor Barangé i proposà que l'ajuntament instrueixi expedient en contra del nou alcalde de R. O.

Redactada la proposició, que és votada secretament, resulta aprovada per vuit vots a favor; cinc en contra i un en blanc, del senyor Riera.

Sense cap incident per part del públic, va acabar la sessió.

La Lyonesa

Plaça d'en Perpinyà, 11 : Telèfon 33

El laboració diària de dolços i pastellats
TORTELLS CALENTS, tots els dies de festa,
 fins a les dugues de la tarde

PANELLETS

el laborats exclusivament amb ametlla

PANELLETS de YEMA

Especialitat de la casa

Se serveix a domicili

La venda de les taules gòtiques de Sant Esteve

Aquells que creien que al nostre poble no l'apassionaven més que'ls nomenaments de burot o altres complicades qüestions de baixa política, els haurà sorprès veure'l redreçar-se en la defensa dels seus drets, greument menaçats al portar-se a efecte la venda de les taules gòtiques que en anys passats foren objecte de veneració dels creients, en la nostra església, i d'uns anys ensà han atret als devots de l'art, que han vingut a la nostra Rectoria per a admirar la joia que'ns llegà l'estre pictòric dels Vergós.

Tot Granollers ha coincidit en la defensa dels drets de la vila; a això devem que'ls que han intervingut en aquesta lloable tasca, apareixin als ulls de tot-hom despullats de tot sectarisme.

Ha sigut la dignificació de la representació ciutadana, menaçada per la conducta d'ajuntaments passats, que deixaren en mans aïllades part del patrimoni de la vila.

Encare que'ns hauria agradat millor una actitud de resolta intransigència, no hem de regatejar el nostre aplaudiment als que, amb geste enèrgic, s'oposaren a que's trasladesessin a Barcelona les taules gòtiques i han vetllat fins al punt d'arribar a un acord, del qual ens en felicitem de debò.

Antecedents històrics

Abans d'explicar els fets relacionats amb la venda del retaule, així com dels incidents que darrerament ocorreguts, se'ns ha de permetre dir als nostres lectors el poc que sabem del què, pels intel·ligents, es qualificat com una joia de l'art pictòric català.

En els darrers il·lustres del segle xv, època d'esplendor per a la nostra vila, els Jurats o concellers d'aquesta, juntament amb alguns patricis, devots de Sant Esteve, tractaren amb en Jaume Vergós, mestre pintor de Barcelona, la construcció del cèlebre retaule, de la qual construcció se'n va encarregar el seu fill, en Pau Vergós. Encare que pels investigadors de les nostres glories nacionals no s'ha pogut trobar, encare, l'acta o escriptura d'altal contractació, se suposa que aquesta s'efectuà l'any 1492 ó 93, tenint en compte que en Pau Vergós, que també en aquell temps construïa el retaule dit del gremi dels peraires de Barcelona, va morir el 21 de novembre de l'any 1495, deixant ambdues obres sense acabar.

El 25 de novembre del mateix any 1495 — això és, quatre dies després, — varen convenir-se'ls jurats de Granollers amb en Jaume Vergós que ell i el seu altre fill, en Rafel, també notable obrer pintor, acabarien l'obra començada pel seu fill i germà que acabava de morir; i en un document curiosíssim que trobem en l'obra d'en Salvador Sanpere i Miquel *Los Cuatrocentistas Catalanes* — obra d'investigació artística — es prova que'l dia 4 de març de 1500 va fer-se la darrera entrega del pagament convingut per a la construcció del retaule.

Per tots els crítics d'art i historiadors de la pintura catalana, és considerat en Pau Vergós com una glòria de la nostra terra i, al seu entendre, les taules gòtiques que pintà per a Granollers són la seva obra definitiva. Els tres profetes Moisès, Abraham i David, són l'obra

culminant de l'excels pintor, que's revelà al construir el retaule de Sant Antoni abad, de Barcelona, i al qual s'atribueix també'l cèlebre retaule dit del Condestable, que'l va pintar, si acàs, quan tot just tenia uns vint anys. Fa creure més tal cosa, el fet d'haver mort en aquesta vila'l Condestable de Portugal pocs anys abans de que s'encarregués als Vergós el retaule de Sant Esteve; i, al decidir la construcció d'obra tant important, ho fa creure, perquè'ls jurats de la nostra vila és natural que's dirigissin a un pintor que tant l'havia distingit el successor del príncep de Viana.

Ademés de les taules dels tres profetes — puix se dubta que sigui d'ell l'*Isaies*, — és també obra d'en Pau Vergós el *Calvari*. Les demés, s'atribueixen al seu germà, excepte la que representa a *Sant Esteve treient als Pinós de la presó*, que's creu obra del pare d'ambdós pintors,

Aquest retaule formà part de l'altar major de la nostra església, des de l'any 1500 fins al segon o tercer il·lustre del segle passat. Aleshores se n'incautà l'Ajuntament, depositant les taules en l'edifici del carrer de Corró on avui hi ha l'escola de pàrvuls i la Casa de l'Infantesa. Després, i amb el fi de preservar-les de possibles desperfectes, les famoses taules foren posades baix la custòdia del rector de la parroquia, no havent sortit mai de la rectoria sense'l permís de l'Ajuntament, al qual sempre s'han regonegut drets, que mai ningú ha gosat discutir. Darrerament, l'any 1902, les taules dels Vergós foren portades a Barcelona, quan l'Exposició d'Art Antic, celebrada a les sales del palau de Belles Arts, i per a això's recabà també'l permís de l'autoritat municipal.

Preliminars de la venda

Des de que foren portades a Barcelona i els intel·ligents poderen veure-les al costat de les més famoses produccions de la pintura religiosa de segles passats, s'accentuà'l desig que covava feia temps en els esperits selectes, d'adquirir les taules gòtiques de Granollers per al Museu de Belles Arts que's projectava i que s'inaugurà l'any 1915. I un dia i un altre dia feren cap a la nostra vila per a admirar-les i estudiar-les, tots aquells que, enamorats de l'art o per ocupar càrrecs en les corporacions artístiques, han aconseguit més tard veure realitzats els seus desitjos. D'una d'aquelles visites daten les plaques fotogràfiques que, com acte lloable de divulgació artística, són exposades en el cafè del Casino.

I aquells quadrots polsosos que, segons se conta, un havia servit per a fer-ne la porta de un galliner, se n'han dit elogis que a algú poden semblar ditiràmics, per crítics tant erudits com en Raimond Casellas i mossèn Josep Guàrdiol, i per a la seva possessió se n'han pagat 150,000 pessetes per l'ajuntament de Barcelona, encare que aquestes, per la baixa que ha fet el paper municipal barceloní, en l'actualitat no'n representin en efectiu més que 118 o 119 mil, si no estem equivocats.

L'any 1915, varen entaular-se seriament les negociacions per a la venda del retaule. Va consultar-se'l parer de significats granollerins, d'idees totalment oposades en la política, convenint tots en no crear obstacles a altal

projecte, sempre que — tal com se'ls deia — els diners servissin, en sa quasi totalitat, per a construir el pabelló central del nou Hospital i Assil, que haurà d'ésser capella i habitacions per a les monges, i per a subvenir al sosteniment de la santa casa. El restant — tres mil mil duros — va dir-se que eren per a l'acabament dels finestrals de l'església parroquial.

Tot això nosaltres ho hem sentit explicar infinitat de vegades, entre altres, a don Dionís Puig, a l'Esteve Garrell i a en Joan Montañà.

Abdicació de drets

No sabem perquè, però no'ns sorprèn, perquè per a coses estranyes Granollers, des de que's va convenir en fer-se la venda del retaule, va semblar que'l nostre ajuntament abdicava en persones aïllades al seu sí uns drets dels quals havien d'haver-ne sigut gelosos guardadors tots els concellers. Durant tot el temps, des de que va concertar-se'l preu de trenta mil duros fins fa pocs dies, als de fora de Granollers podia semblar-los que'l retaule no era cosa del comú. Pel fet de que'ls diners que se'n donaven haurien d'emplear-se en obres del nou Hospital i de l'església, han fet i desfet en aquest negoci, dos senyors que ni tant sols són veïns de la nostra vila. Un, el senyor don Francesc Ribas, president — no sabem perquè — de la Junta de Reforma i construcció del nou Hospital i Assil i molt senyor nostre; altre, el reverent doctor don Onofre Biada, ex degà del Vallès i actualment rector de la parroquia de Santa Maria del Mar, de Barcelona.

No critiquem, nosaltres, l'actuació d'aquests dos senyors; no volem creure ni deixar de creure que, encare que no n'hi hagi cap acta que ho confirmi, obressin en virtut de poders obtinguts de l'ajuntament; no hi volem entrar en això; nosaltres, davant la befa feta al municipi, al realitzar-se a espatlles seves, una venda tant important, ens llamentem només de que fossin dits senyors els encarregats d'una missió tant delicada, que per res del món havien de desentendre-s'en els successors d'aquells jurats que, tres segles enrera, per a aixecar el nivell espiritual de la nostra vila, adquiriren una joia d'art que, avui, no hem sabut ni com conservar-la.

El començament del conflicte

El diumenge, dia 7, va aparèixer en la premsa diària de Barcelonn una senzilla gazzetilla donant compte de que en el palau del Bisbe s'havia firmat l'escriptura de venda de les taules gòtiques de Granollers i que'l dimarts vinent aquelles serien traslladades a Barcelona.

L'extraordinària gravetat de la senzilla notícia, no va passar dsapercebuda per tots els granollerins. Alguns, gelosos dels drets que la nostra vila ha tingut sempre sobre'l retaule, donaren la veu d'alarma i, com a conseqüència, el dilluns a la tarde's reuniren a la Casa de la Vila l'ajuntament i les juntes administrativa i constructora de l'Hospital i Assil. En aquesta reunió's va fer patent el disgust per la desatenció tinguda amb l'ajuntament, al no convidar-lo per a assistir a l'acte de firmar-se l'escriptura ni notificar-se-li l'acord de trasllat

de les taules, i's va convenir, per tots els que hi eren presents, que de cap manera s'havia de permetre l'anunciat trasllat. I, segons se'n va dir, i a nosaltres ens plau fer públic, — amb el fi de treure responsabilitats al senyor rector doctor Clotet, que en tot aquest conflicte no hi té res que veure, — se varen donar ordres perquè's vigilessin les taules que hi havia a la rectoria. Coneixedors de l'actitut que en el conflicte ha mantingut el doctor Clotet, hem de remarcar bé que la vigilància no era per desconfiança de ningú, sino precisament — com ja hem dit — perquè no havés d'ésser ell el que's veiés obligat a entregar les taules o desobeir les ordres del seu superior, el Bisbe de Barcelona.

Tal com s'havia dit, l'endemà, dimarts, a dos quarts de set del dematí, va arribar a la plaça de l'Església una conductora, amb una parella de moços d'esquadra. A la mateixa hora's presentà en la rectoria'l senyor Carles de Bofarull, empleat en el Museu de Belles Arts, de Barcelona, que portava un ofici del Bisbe, ordenant al senyor rector l'entrega de les taules gòtiques. Als pocs moments, se personaren també a la rectoria l'alcalde senyor Pujol, i varis regidors i l'Antoni Sarroca, individu de la Junta de l'Hospital, els quals enteraren al senyor Bofarull dels acords presos el dia abans.

De com una comissió se entera que'ls diners de la venda dels retaules no's destinen a l'ús convingut

Immediatament, i com atenció al gelós funcionari, que no sabia com explicar-se tal entrebanc, sortí cap a Barcelona una comissió composta pel primer tinent d'alcalde en Joan Montañà, el jutge municipal en Claudi de Boët i l'Esteve Garrell, de la Junta de l'Hospital. Se presentaren a cal bisbe, enterats del què passava, els senyors Ribas i Verdaguer, de la Junta de Reforma, que viuen a Barcelona, el doctor Biada i el senyor Pirozzini, secretari, aquest, de la Junta de Museus.

Rebuts pel Vicari general, per ausencia del Bisbe, que era a Terrassa, i exposats pels granollers els motius de la negativa que tanta sorpresa i disgust causava a tot-hom, els va ésser donada a conèixer l'escriptura de venda que davant del notari de la curia eclesiàstica havia firmat el doctor Reig feia pocs dies i en virtut de la qual havia cobrat les 150,000 pessetes de l'ajuntament de Barcelona. Allavors fou quan el conflicte's complicà: a l'enterar-se els comissionats de que no s'invertien els 30,000 duros en la forma convinguda i que ja hem dit abans. Tots, inclús els senyors Ribas i Verdaguer i el mateix mossèn Biada, varen convenir en que era una equivocació del Bisbe i acordaren l'esmena de l'escriptura. Després de visifar a l'alcalde de Barcelona, senyor Duràn i Ventosa, sortiren cap a Terrassa un capellà de la curia i els senyors Pirozzini, Ribas i Montañà, portadors de varies fórmules de esmena per a que n'escollís una el doctor Reig. Aquest — segons versions que creiem a peus junts — va tenir paraules bon xic agres pel senyor Ribas, perquè, amb tot i ésser el que li havia portat a firmar l'escriptura i era coneixedor, per lo tant, del què deia, anava amb tal ambaixada. Va ésser inútil l'entrevista; el Bisbe, sorprès i indignat, va tancar-se a la banda.

Reunió moguda

L'endemà passat, dijous, se celebrà una nova reunió a la Casa de la Vila, a la qual hi varen ésser presents l'ajuntament i les dos juntes de l'Hospital. Fou, aquesta reunió, molt moguda, al voler-se rectificar els senyors Ribas i Verdaguer, ajudats pel senyor Serra i Dachs, intentant demostrar que l'inversió de les pessetes, segons l'escriptura firmada pel Bisbe, era la mateixa que havia acordat la Junta de Reforma, com constava en acta de la qual n'ensenyaren copia als reunits, amb gran sorpresa dels demés individus d'aital Junta, que no'n sabien res enterament. Al veure tal cosa, el senyor Garrell primer, i després el senyor Riera — de ben diversa procedència política tots dos — embestiren contra'ls que a Barcelona i a Terrassa deien una cosa i després volien defensar-ne una altre, apoiant-se en la copia d'una acta que ningú recordava i que, com va dir el senyor Garrell, també podia haver-se fet aquella mateixa tarde. Al fi, va ésser retirada aquella acta, davant l'unanimitat dels reunits, entre'ls quals hi havia també'l senyor Pirozzini que, naturalment, devia quedar astorat. Resultat efectiu de la reunió, fou la demostració del divorci dels cap-davanters de la Junta de Reforma amb l'Ajuntament, i l'acord de que'l doctor Biada, que era'l que havia redactat la *minuta* d'escriptura firmada pel senyor Bisbe, visités a aquest seu superior, donant-li a triar noves fórmules d'arreglo.

Segueixen les reunions i'l conflicte no s'arregla

Se celebraren noves reunions, sense poder-se resoldre'l conflicte, per negar-se'l bisbe a rectificar l'escriptura d'acord amb els desitjos de Granollers, desitjos nats d'un dret per ell regonegut a l'autoritzar tal document en nom propi i *en nom i representació del nostre Ajuntament*.

La clàusula segona de l'escriptura — motiu de la gresca, — diu que's destina una part (dèu mil duros) per a atendre amb la seva renda al sosteniment de les monges de l'Hospital; però — i aquí hi hà la gravetat del conflicte — havia de passar a la Caixa Diocesana, aital quantitat, el dia que, per qualsevol causa, les monges deixessin de prestar els seus serveis en l'Hospital.

Això, no era possible que ho admetessin aquells que havien transigit amb la venda del retaule a canvi només de que *per in æternum*, en beneficiessin els pobres de la vila. Ademés, ningú podia deixar de preveure'l perill de que dita renda podia passar a mans de la curia eclesiàstica, que, dit sigui entre nosaltres, està sempre a l'aguait de pescar gangues *ad majorem Dei gloriam*.

En la primera transacció, accedí'l doctor Reig a que'ls dèu mil duros es quedessin a Granollers, però per a la Junta d'Obra de l'església. Com és lògic, tampoc això va acceptar-se, mantenint-se unànim el parer de que la discutida renda havia d'ésser per als pobres de la vila i per a res més.

Després, el Bisbe, ja acceptava que fossin per als pobres, els dèu mil duros, però que, abans de que passessin a l'Hospital, se destinessin a socórrer pobres vergonyants. Això tampoc va plaure als digníssims granollers que tant han hagut de batallar; i es comprèn que no'ls agradés, puix significava una intolerable imposició'l passar perquè de cap manera anés a l'Hospital el què precisament havia d'ésser per a l'Hospital.

Per fi, l'ajuntament ocupa son lloc : En camí d'un arreglo

A l'últim, el Bisbe, disgustat pel què succeïa, menaçava amb tornar a l'ajuntament de Barcelona; la quantitat rebuda, i veient en això l'aplaçament indefinit de la venda, l'iniciació probable d'un plet, i l'aplaçament també de la construcció del pabelló del nou Hospital, va convenir-se en prescindir d'intermediaris que, conscient o inconscientment, havien portat tal bat-i-bull, i que una comissió, composta exclusivament de concellers i l'alcalde, visités novament al Bisbe per a explicar-li el procés de la qüestió, fent-li, veure, de passada, que, en tot el què succeïa, no hi havia ganes de molestar a ell ni a ningú, sino que tots, en compliment d'un deure sagrat, obraven impulsats pel desig de solucionar dit assumpte, embolicat — repetim-ho nosaltres — per culpa del propi ajuntament, que, a imitació de l'anterior, tenia descuidada cosa tant delicada, en la qual se decidia la sort de trenta mil duros.

En la mateixa reunió va suscitar-se seria discussió, entre'ls senyors Ribas i Montañà, en la qual aquest va censurar al president de la Junta de Reforma en forma més agre encare de la que, en sessions anteriors, ho havien fet els senyors Garrell i Riera.

La solució del conflicte

Nomenada en sessió municipal la comissió de regidors que, presidida per l'alcalde, havia de visitar al bisbe, aquesta comissió, composta dels senyors Coma, Montañà, Riera i Puigrodón, diumenge passat va anar a Matadepera, on era'l doctor Reig en visita pastoral, i allí's va resoldre la qüestió, en presència de l'alcalde de Barcelona i del senyor Pirozzini.

La fórmula definitivament convinguda, segons la qual la comissió's va comprometre a fer entrega de les catorze taules gòtiques i un altar del mateix estil, és l'acceptació, així per part del bisbe com del nostre Ajuntament, de la següent clàusula, redactada pel doctor Reig, la qual constarà en l'escriptura de venda:

«Si per acord de l'Ajuntament de Granollers
 »o d'altre entitat subrogada en ses funcions, o
 »per qualsevol altre causa, no intervinguessin
 »en el servei de l'Hospital i Assil germanes re-
 »ligioses, acabarà la percepció de dita renda
 »per l'Hospital i Assil.

»Arrivat aquest cas, correrà a càrrec d'una
 »Junta, composta per l'alcalde, el rector i el
 »jutge municipal, l'administració de dita renda
 »per a fins benèfics de caràcter general.»

Es dir, no's fixa l'ordre a que han de pertèixer les monges al servei de l'Hospital; queden per a Granollers les pessetes de la renda, que és lo essencial, i no's posen més límits, per a la seva inversió, que'l de que's destinin a fins benèfics, cosa que, al nostre entendre, a tot-hom ha de plaure.

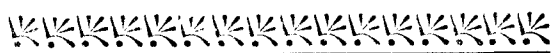
Així ha acabat el conflicte de les taules gòtiques de Granollers, del qual se n'ha ocupat extensament la premsa diària de Barcelona i no amb tanta extensió, fins avui, els periòdics de la localitat. Dijous passat varen traslladar-se a Barcelona, en qual Museu de Belles Arts d'are en davant podem admirar-les els veïns de Granollers i tots els devots de l'art, que no podran per menys de dir un elogi del nostre poble, que tants segles enrera mostrà'l seu amor per a les belles coses que parlen a l'esperit, encarregant al més gran artista d'aquella època

FERRER**SASTRE**

Ex-fallador de la Sastreria New-York

PELAI, 34, 1.º, 2.ª : BARCELONA

L'especialitat d'aquesta casa consisteix en el bon gust en els genres, en el tall perfeccionat i en la confecció acurada

Consultori per a enfermetats dels nens i medecina en general

de

Ramón Coma i Roca

Metge forense

Ex alumne intern dels Hospitals i de la Facultat de Medecina

Carrer de Sant Roc, 14, 1.º

Hores: de 11 a 1 i de 7 a 8

Café i Restaurant

de la

Estació de M. Z. A.

a càrrec de

Manuel ArgemíSe serveixen coberts des de 2'50 pessetes
Vins i licors de totes classesServei a domicili : Preus convencionals
Serviment esmerat a l'arribada dels trens**VENDA DE GEL**
en tot temps de l'any

la construcció d'un retaule quals restes, avui de un valor immens, són desconeguts gairebé de tots els granollerins, que mai havien trobat ocasió oportuna d'anar-los a contemplar a la rectoria.

Notes i comentaris

* Se diu que a conseqüència dels incidents a que ha donat lloc el conflicte del retaule, els senyors Ribas, Serra i Verdaguier, presentaran la dimissió dels càrrecs que ocupen en la Junta de Reforma.

* Per a explicar que'l divorci entre l'Ajuntament i alguns individus de la Junta de Reforma no és d'avui, se recorda l'incident — que fou comentat per RENOVACIÓ — a que va donar lloc una visita del doctor Fàbregas a l'Hospital en construcció.

* Per totes les persones honrades s'ha provat que, amb l'intent de ferir a honorables conveins nostres, els que escriuen una fulla de escàndol, que ni volem anomenar, arribin a negar a la vila, que diuen estimar i defensar, uns drets per ningú disculps seriament, ni per «La Comarca», i això que, pensant sens dubte que «a riu revolt, ganancia per als pescadors», en son últim número se despenja amb filosofies propies dels que, per si acàs, porten l'aigua al seu moll.

* En canvi, és comentada molt favorablement l'unanimitat de parers de l'Ajuntament i les juntes de l'Hospital en les reunions celebrades fins a la solució del conflicte.

* Ademés de la premsa diària, s'ha ocupat d'aquest assumpte l'Ajuntament i la Diputació de Barcelona.

* Feta aquesta informació, se'ns ha fet notar una cosa que creiem s'hauria d'aclarir, i així ho demanem des d'aquestes columnes.

Del retaule se n'han pagat 150,000 pessetes i tot-hom, sens dubte per ignorancia, subdivideix així aquesta suma: 60,000 pessetes, per a construcció del pabelló del nou Hospital; 50,000 qual renda serà per a manteniment de les monges i pobres del mateix, i 15,000 per als finestrals de l'esglesia.

Com que 60, 50 i 15 fan 125 i no 150, demanem que's posi ben bé en clar aquest problema d'aritmètica.

Se desitja llogar una casa de baixos i pis, pagant-ne de 4 a 5 duros al mes.
Raó: Oficina de Telègrafs

RÀPIDA

PRO AMNISTIA. — Encare queden qualques centenars d'obriers en els presiris i presons d'Espanya, d'ensà de la vaga general, que'l Govern se va empenyar en que fos revolucionaris, per a així justificar la freda i no sagnanta repressió que no ha sigut com la d'en Maura, amb penes de mort, però que és doblement odiosa per la aparent bonhomia amb que vol donar a entendre'l Govern que l'ha exercida.

En ple segle XX i en un país que s'anomena civilitzat se donen casos tant vergonyosos com la condemna del Comitè central de vaga de Madrid, condemna ja començada a complir pels benemèrits obreristes Besteiro, Largo Caballero, Saborit i Arguiano, els quals, en ús d'un perfecte dret, regonegut explícitament per les lleis reguladores de les qüestions socials, varen decretar, en nom de tots els obrers d'Espanya, la vaga general per a defensar les justes demandes dels explotats obrers ferroviaris.

No s'haurien de demanar amnisties, en casos semblants, puix que fa l'efecte d'una commiseració, d'una caritat: el país en massa hauria de redreçar-se i amb els punys enlaire, foragitar de la governació de l'Estat als homes ineptes, als governants despòtics, als assassins morals de la Nació

* * *

PINZELADES

XI

MOMENTS HISTÒRICS. — Cataplum!... Ni que havés explotat una bomba!

Els timbres dels telèfons repicaven sense parar; els fils telegràfics transmetien paraules i més paraules que l'una empenyia a l'altre per a fer-ne més via; el gremi de perdigones evolucionava com en les grans diades; els espietes es multiplicaven i corrien d'una casa a l'altre; als xerraires els bronzia la llengua, i els esquena-drets cridaven *al lelulal!*. Tot va mobilitzar-se: el mateix els flancs drets que esquerres, tant del partit de dalt com de baix.

Una nova, vinguda de Madrid, era l'esca de tant gros desori.

En Pep Baté, ja gairebé vençut i amb retirada forçosa en la lluita local, havia tingut la gran pensada d'al·liarse amb les potencies centrals de la nació i aquestes a canvi del seu conservadorisme de tants anys, — oh, paradoxal! — l'anomenaren general governador de to-

tes les forces de mar i terra de la nostra moguda vila.

Mentres els uns preparaven les atxes per a enllumenar la balconada, els altres preparaven els esquellots de viudo ric.

Fins en Castellet va moure's, somrient, miranta cà la vila com un refugi que ni fet exprés per a donar esplai a la passió que l'atormenta, a l'ensems que'ls empleats de la casa gran preparaven la maleta.

Se traslluí la gran disbauxa en perspectiva, i els rotatius barcelonins ens profetitzaren la sensacional imminència d'un sang i fetge.

Altre vegada començaren arreu a parlar de Granollers i dels seus fills que mereixen ésser invictes, (aquí are en Clotet hi faria un xiste, dient que no som pas de Vich), i començà a prendre peu un crit d'alerta, en la ciutat de Reus, que comença d'inquietar-se, de tant que ens signifiquem, per por de que aviat es modifiqui la dita: «Granollers, París i Londres.»

LOY

NOVES

CANDIDAT. — Se diu, com a cosa certa, que en Serra i Dachs, ex director d'«El Vallès Nou», se presenta per a regidor en les properes eleccions municipals.

S'afegeix que anirà pel districte segón.
Ja ho va dir RENOVACIÓ.

NAIXEMENTS. — L'esposa del nostre director, donya Dolors Colomer de Lleget, ha donat a llun un hermós nen amb tota felicitat. Tant el nou arribat com la seva mare estàn bons; de lo qual és inútil dir còm ens en alegrem en aquesta casa.

També'l jutge, don Vicenç Garcia Tenreyro, la seva senyora l'ha fet para novament. Una xamosa nena, promet ésser l'alegria dels seus als quals donen l'enhonorabona.

SERENADA. — Organitzada pels elements d'«Acció Granollerina», divendres passat s'obsequià amb una serenada, al nou alcalde de R. O., en Josep Barangé.

C'orquestra «La Catalana» fou l'encarregada de l'execució del programa.

IMPR. DE E. GARRELL : GRANOLLERS

BANCA I BORSA

CLAVÉ, 34
GRANOLLERS

Operacions de Banca de totes classes : Negociació i cobro d'efectes de comerç : Emissió de Xecs : Ordres de Borsa : Negociació i cobro de Cupons

Ferràn Palau S. O.

Corresponsals del Banc de Barcelona (Sucursal 1) i del Banc Hispà Americà

Restaurant **Casanovas**

Se serveixen coberts i a la carta
Habitacions amoblades per a famílies
Banys : Llum elèctrica

Teléfono 2-3-4-0

Rambla del Mig, 3 (Davant del Teatre Liceo)
BARCELONA

Carruatjes de lloguer d'en **Fortunat Casademunt**

**SERVEI INMILLORABLE
PREUS ECONÒMICS**

Prim, 55 : Granollers

Disponible

Fàbrica de
Estoigs i Mostruaris
de totes classes

Josep Terraza

(Abans Garí)

Plateria, 35 : BARCELONA

España Vitalicia

COMPANYIA DE SEGURS SOBRE ENFERMETATS
Metge Representant: DON ALFRED CANAL

TAULA DE SUBSIDIS

Categoríes	PRIMES		SUBSIDIS DIARIS			SUBSIDI DEFUNCIÓ
	De 10 a 42 anys	De 42 a 55	Medecina	Ciruj. Major	Ciruj. Menor	
1. ^a	0'60	0'95	1'50	1'50	1'00	12'50
2. ^a	1'10	1'35	3'00	3'00	2'00	25'00
3. ^a	1'60	1'85	4'00	4'00	2'50	35'00
4. ^a	2'10	2'60	5'00	5'00	3'00	40'00

NOTA IMPORTANT : El subsidi per defunció pot augmentar se fins a 200 ptes. satisfent una sobre-prima de 0'20 ptes. cada mes.

SASTRERÍA I NOVITATS

DOMINGO JUBANY

Carrer de Sta. Agna, 22, 1.º
BARCELONA

Las Novedades

Clavé, 8 : Granollers

Camises, Corbates, Gorres, Tirants, Lligues, Genres de punt, Roba blanca de Senyora, Céfir, Gemelos, Toballoses, Mantelería, Paraigues i Perfumería

Els que vesteixen a la moda, compren a n'aquesta casa

E. Vergés Bartolí S. en C.

Articles de novitat per a senyora
Especialitat en Bruses i Brodats

Carrer d'en Fontanella, 17 : Barcelona

SASTRERIA

de

J. Sitjes Freixas

Gran assortit en trajos de llana i fil

Preus baratíssims

Plaça Major, 27

Olis minerals

Majó i Planas

Carrer del Vidre, 2, pral.

BARCELONA